

Podrobné info o výstavě Zaniklý svět na fotografiích E. St. Vráze, exponátech a doprovodném programu

Neméně zajímavá je i druhá z nově zpřístupněných výstav – *Zaniklý svět na fotografiích E. St. Vráze*. Enrique Stanko Vráz (1860–1932) patří k nejznámějším českým cestovatelům a je patrně prvním naším cestovatelem, který fotografoval v mimoevropských zemích. Jeho snímky ze Západní Afriky z roku 1885 jsou vůbec nejstarší ve fondech Náprstkova muzea. Námětem Vrázových snímků byl nejen život místních obyvatel, ale také architektura a příroda. Ve své době navštívil nevídaný počet zemí (1885–1889 Afrika, Zlaté pobřeží; 1892–1893 cesta napříč rovníkovou Amerikou; 1895–1896 Japonsko, Borneo, Nová Guinea, Thajsko; 1897 Kuba; 1898 Mexiko; 1900 Arizona; 1901 Čína, Korea, Sibiř; 1903–1904 cesta po velkých městech Jižní Ameriky), ve kterých nejen fotografoval, ale také sbíral přírodniny a etnografické předměty. V takovém rozsahu nikdo z jeho současníků necestoval a nesbíral, navíc Vráz se o své zážitky z cest děлил ve svých knihách a na přednáškách, kterých uskutečnil po Čechách, Evropě a USA stovky.

Výstava prezentuje výběr snímků vyrobených z Vrázových autorských negativů pořízených v rozmezí let 1885 až 1905. První část sestává z fotografií z oblasti Jižní, Střední a Severní Ameriky (indiáni Hopi), druhá je pak věnována Africe – Vrázovu pobytu na Zlatém pobřeží (dnes Ghana). V třetím oddíle jsou vystaveny snímky z Asie (Japonsko, Borneo, Čína, Korea, Sibiř) a Nové Guineje.

Vrázovy cesty byly plné dobrodružství, ale i zákeřných nemocí, které mu ničily zdraví. Jeho první cesta vedla na africký kontinent, kde si také za zvláštních okolností zakoupil od misionářů fotoaparát, který od té doby měl při svých loveckých a sběratelských výpravách stále při sobě. Fotografování se stalo pro Vráze nejen zábavou, ale vedle sběrů přírodnin také zdrojem výdělku. Přírodniny zasílal hlavně do obchodu Václava Friče v Praze a také jako dary do Národního muzea.

Snímky jsou doplněny předměty z osobní Vrázovy pozůstalosti a předměty, které Vráz ze svých cest přivezl pro Náprstkovo muzeum. Jedním z nejzajímavějších je pár ženských bot z Číny. Za pozornost také stojí Vrázův portrét – olejomalba z roku 1922 od malířky Boženy Šulcové-Hessové.

„Mezi Vrázem pořízenými snímky vynikají například záběry z amerického kontinentu, kde se Vrázovi podařilo zachytit příslušníky indiánského etnika Hopi z puebla Walpi v Arizoně, připravující se k rituálnímu tanci. Vrázovi bylo umožněno tyto situace fotografovat jenom díky přátelským stykům, které s indiány navázal, jinak byly cizincům zcela utajené“ představuje pozoruhodné fotografie autorka výstavy Jiřina Todorovová.

Vybrané exponáty ve výstavě *Zaniklý svět na fotografiích E. St. Vráze*

1. Ženská obuv, národnost Mandžu, Čína, konec 19. století
v celková 13 cm, d 22,5 cm, podpatek 8,5 × 9 cm, v 8 cm. Sbírk. E. S. Vráze, 1901, inv. č. 1890
Pár bot na vysoké platformě. Svršek je z černého saténu, který je uvnitř podšit plátnem. Po celé ploše svršku je výšivka v odstínech modré a světlé smetanové barvy. Dekor se skládá z výšivky tykví v listoví. Výrazným barevným prvkem jsou netopýři a svastika v červené barvě. Platforma je potažená bílým plátnem. Na spodní straně je podšitá prošívaným plátnem.

2. Ženy a dívky s tlouky v rukou kolem stoupy. Aburi, Zlaté pobřeží, 1885–1888
Národní muzeum – Náprstkovo muzeum, inv. č. Af I 5351

3. Muž z Antilopího bratrstva v tanečním úboru s náhrdelníky a chřestidly. Walpi, USA, Arizona, 1900

Národní muzeum – Náprstkovo muzeum, inv. č. Am II 2887

4. Svatební obřad – skupina na nádvoří domu – nad nevěstinou hlavou drží svatební korunu obřadnice, zv. mudong. Soul, Korea

Národní muzeum – Náprstkovo muzeum, inv. č. As I 29V

Doprovodné programy k výstavě *Zaniklý svět na fotografiích E. St. Vráze*

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY VÝSTAVY

8. 11. a 13. 12. 2016, 17.00 hod.

Seznamte se s cestovatelem, ale i spisovatelem, fotografem a sběratelem Enrique Stanko Vrázem a jeho cestami za dobrodružstvím. Výstavou Vás provede její autorka Jiřina Todorovová.

Vstupné 30 Kč + cena běžné vstupenky

PŘEDNÁŠKA

Tajemný pan Vráz

24. 11. 2016, 17.30 hod.

E. St. Vráz (1860–1932) patří k nejznámějším českým cestovatelům a je patrně prvním naším cestovatelem, který fotografoval v mimoevropských zemích. Jeho původ je dodnes zahalen tajemství a pravé jméno také dodnes neznáme. Jeho život byl plný dobrodružství, ale také práce – napsal mnoho článků a knih, zanechal nám sbírky přírodovědné i etnografické, ale především několik tisíc negativů a diapositivů, které jsou uloženy v Náprstkově muzeu.

Přednáší PhDr. Jiřina Todorovová, CSc.

Vstupné 30 Kč